

Asianro 447/11.01.00.02/2018

§ 12**Terveysvalvonnan lausunto Turun Seudun Energiantuotanto Oy:n Härkäsuon ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (VARELY/946/2018)**

Terveystarkastaja Kirsi Puola 9.4.2019:

Varsinais-Suomen ELY-keskus pyytää lausuntoa Raision ja Naantalin kaupunginhallitukselta Turun Seudun Energiantuotanto Oy:n Härkäsuon sivutuotteiden ja jätteiden käsittely- ja läjitysalueen laajentamista koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausuntoa pyydetään 10.5.2019 mennessä. Kaupunginhallitukset pyytävät lausunnosta terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa. Raision ja Naantalin kaupunkien sekä Ruskon kunnan terveydensuojeluviranomaisena toimii Raision kaupungin terveystarkastajaosto. Terveystarkastajaosto on aiemmin käsitellyt asiaa 17.4.2018 § 14 antaessaan lausunnon hankkeen YVA-ohjelmasta.

Tausta

Turun Seudun Energiantuotanto Oy (TSE Oy) suunnittelee Härkäsuon sivutuotteiden ja jätteiden käsittely- ja läjitysalueen laajentamista nykyisellä toimialueella sekä sen välittömässä läheisyydessä. Vastaanotettavat ja käsiteltävät sivutuote- ja jätemateriaalit ovat luokitukseltaan tavanomaisia jätteitä ja alueelle toimitetaan lentotuhkaa, tuhkalietettä, pohjatuhkaa, leijupetihiekkaa, rikinpoistolaitoksen kipsiä ja suodatinkakkujätettä, polttoon kelpaamatonta hylkyhiiltä ja niihin rinnastettavaa jätettä sekä kaatopaikan viivästysaltaalta poistettavaa lietettä. Suunniteltuja uusia toimintoja ovat biotermiinaali ja materiaalien käsittely hyödyntämistä varten mm. seulomalla, murskaamalla, jauhamalla ja lisäaineistamalla. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehdoista sekä arvio niiden ympäristövaikutuksista.

Hankkeen ympäristö

Härkäsuon sivutuotteiden ja jätteiden käsittely- ja läjitysalue sijaitsee noin 6 km Naantalin voimalaitokselta pohjoiseen Naantalin kaupungin pohjoisosassa Maskun kuntarajan läheisyydessä. Raision kuntaraja on noin 500 metrin etäisyydellä hankealueen itäpuolella. Hankealue sijaitsee Naantalin kaupungissa Ladvon kylässä. Hankealue käsittää nykyisen sivutuotteiden ja jätteiden käsittely- ja läjitysalueen, nykyisen alueen länsipuolella olevan louhosalueen sekä itäpuolella olevan maa- ja metsätalousalueen. Hankealueen itäpuolella on Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n Isosuon jätekeskus ja eteläpuolella kulkee Isosuontie. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 400 metriä alueelta etelään. Etäisyyttä lähimpiin päiväkoteihin ja kouluihin on lähes 3 km.

Hankevaihtoehdot

- VE 0 Hanketta ei toteuteta, eli laajennusalueita ei oteta käyttöön
- VE 1a Hanke toteutetaan suppeammalla louhinnalla, jolloin toteutetaan voimalaitoksen sivutuotteiden ja jätteiden mahdollinen käsittely laajennusalueilla, materiaalien ohjaus hyötykäyttöön ja tarvittaessa loppusijoitus. Lisäksi hankkeeseen suunnitellaan bioterminaalitoimintaa.
- VE 1b Kuten VE 1a, mutta louhittava alue on laajempi, mikä mahdollistaa laajemman kenttä- ja loppusijoitusalueen.

Vaihtoehto VE 1b on toiminnoiltaan samanlainen kuin vaihtoehto VE 1a, mutta poikkeaa louhintamäärältään. Vaihtoehdossa VE 1b louhittava alue on laajempi ja se mahdollistaisi lisäkapasiteettia 1 887 000 m³. VE 1a:n mukainen laajennus tuo alueelle noin 1 560 000 m³ lisäkapasiteettia.

Vaikutukset

Ympäristövaikutusten arvioinnissa on tunnistettu hankkeen vaihtoehdoista syntyvät vaikutukset. Arviointi kattaa rakentamisen ja toiminnan aikaiset vaikutukset.

Maankäyttö

Molemmat hankevaihtoehdot ovat maakunta- ja yleiskaavojen tavoitteenasettelun mukaisia.

Maisemavaikutukset

Vaihtoehdossa VE 1a suunnitellut toiminnot eivät ole juuri nähtävissä välitöntä lähiympäristöä laajemmalta alueelta lähiympäristön metsäisyyden takia. VE 1b:ssä jää kapeammat suojavyöhykkeet etelän suuntaan olevalle Isosuontielle. Tiellä ei ole erityisiä maisemallisia arvoja ja tien käyttäjämäärät ovat pienet. Asutuksen suunnalta hankkeen toiminnot eivät ole nähtävissä.

Maaperä ja pohjavesi

Hankealueelta muodostuvat suotovedet johdetaan nykyisin ja myös laajennusvaihtoehdoissa alueen eteläpuolella sijaitsevaan Orjanojaan ja siitä Vaarajan kautta mereen. Orjanoja kulkee Lietsalan pohjavesialueen pohjoisosan halki. Toiminnan aikana alueella kaikki toiminnot tapahtuvat tiivisrakenteiden päällä, jolloin kenttätoiminnoista tai loppusijoituksesta ei muodostu suoria vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen. Hankealueen ympäristössä ei ole havaittu nykyisestä toiminnasta aiheutuvaa vaikutusta alueen pohjavedessä. Hankkeella ei ole vaikutusta Lietsalan pohjavesialueeseen.

Pintavedet

Nykytilanteessa alueella muodostuvat läjitysalueiden suotovedet ja käsittelyalueilla muodostuvat hulevedet johdetaan selkeytysaltaan kautta Orjanojaan ja edelleen Vaarjokeen, joka laskee merialueelle Luikkionlahteen. Rakentamisen aikana laajennusalueella tehtävät maansiirtotyöt aiheuttavat pintavesiin lähinnä kiintoainekuormitusta, mikä ilmenee lähiojissa sameutena. Louhinta

voi aiheuttaa kiintoaineen lisäksi typpikuormitusta lähinnä Orjanojassa. Vesistökuormituksesta aiheutuvat pitoisuudet todettiin pääosin alhaisiksi. Ainoastaan bariumin ja molybdeenin osalta todettiin molemmissa tarkastelluissa vaihtoehdoissa ylityksiä luonnontasoon verrattuna. Näiden aiheuttamat vaikutukset vesistöeliöstöön arvioidaan vähäisiksi.

Kasvillisuus, eläimistö ja luonnonsuojelu

Vaihtoehdon VE 1a alueella ei sijaitse luontodirektiivin IV(a) -liitteen tiukasti suojeltujen eläin- ja kasvilajien (mm. liito-orava, lepakot) lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Vaihtoehdon VE 1b alueelle ei sijoitu sellaisia huomionarvoisia luontokohteita, joiden osalta vaikutus ei muodostuisi jo suppeammassa vaihtoehdossa VE 1a.

Liikenne

Toimintoihin liittyvästä logistiikasta johtuen merkittävin liikenteellinen muutos tapahtuu Isosuontiellä. Isosuontien liikennemäärä kasvaa rakentamisen aikana noin 20 % ja käytön aikana noin 10 % nykyisestä tasostaan. Liikenneturvallisuuden kannalta kriittiset kohteet ovat asutut alueet liittymässä Isosuontielle. Kokonaisuutena liikennevaikutukset jäävät molemmissa vaihtoehdoissa merkittävydeltään vähäisiksi.

Melu

Molemmilla hankevaihtoehdoilla alueen pohjoispuolella louhinnan ja käytön aikainen melutaso nousee mallinnuksen mukaan yli päiväajan ohjearvojen yhden loma-asunnon kohdalla Maskun puolella. Kun tarvittavat louhinnat on tehty, on materiaalien käsittelystä (puun ja tuhkan murskaus sekä kuljetukset) aiheutuva melutaso hankealueen ympäristön asuintalojen kohdalla alle päiväajan ohjearvon, mutta pohjoispuolella olevan yksittäisen loma-asunnon kohdalla melutaso on yli loma-asutusalueille annetun päiväajan ohjearvon. Tämä voidaan ratkaista suojarakentein (meluvalli) ja työmenetelmällisillä valinnoilla.

Ilmanlaatu

Hankkeen pääasiallinen ilmanlaatuvaikutus on pölyäminen (hiukkaset). Hankkeessa pölyämistä aiheuttavat rakentamisen aikainen louhinta sekä jätteiden murskaus ja liikenne. Rakentamisesta johtuvat vaikutukset ovat saman suuruiset molemmissa vaihtoehdoissa. Rakentamisesta johtuvat ilmanlaatuvaikutukset esiintyvät toiminnan välittömässä läheisyydessä ja eivät vaikuta lähimpien asuinkiinteistöjen ilmanlaatuun. Biotermiinalissa vastaanotettava materiaali on pääasiassa kostea rankapuuta, jonka varastoinnista ja hakettamisesta ei muodostu pölyä. Vaihtoehdoissa toiminnan aikaisen liikenteen aiheuttamat päästöt ja vaikutukset alueen ilmanlaatuun arvioidaan vähäisiksi.

Vaikutukset ihmisen terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

Hankkeen vaikutukset elinoloihin ja asuinviihtyvyyteen syntyvät pääosin rakentamis- ja toiminta-aikana syntyvästä melusta, pölystä ja liikenteestä. Alueen herkkyys muutokselle ihmisten elinolojen ja viihtyvyyden suhteen arvioidaan vähäiseksi. Hankealueen välittömässä läheisyydessä on vain vähän potentiaalisia haitankärsijöitä ja alueella on jo nykyisellään jonkin verran melua,

pölyä ja raskasta liikennettä aiheuttavia toimintoja, mikä pienentää herkkyyttä muutokselle.

Arviointiselostuksen perusteella molempien vaihtoehtojen VE 1a ja VE 1b arvioidaan olevan toteuttamiskelpoisia. Molemmilla vaihtoehdoilla on ympäristövaikutuksia ja vaihtoehdot eroavat vähän toisistaan. Molemmat vaihtoehdot edellyttävät haitallisten vaikutusten lieventämiskeinojen tarkempaa suunnittelua ja käyttöönottoa erityisesti syntyville meluvaikutuksille.

YVA-selostus on luettavissa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ymparisto.fi/TSEnaantaliharkasuoYVA.

Päätösehdotus

Terveystarkastaja Kirsi Puola

Terveysvalvontajaosto antaa kaupunginhallituksille seuraavan lausunnon YVA-selostuksesta:

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on esitetty riittävät tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehdoista ja arvioitu niiden ympäristövaikutuksia. YVA-selostuksessa on myös kerrottu hankkeen edellyttämistä suunnitelmista ja luvista.

Terveysvalvontajaostolla ei ole huomautettavaa YVA-selostuksesta.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti kokouksessa.

Päätös

Terveysvalvontajaosto hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus
Naantalin kaupunki

